

Datum: 31. 7. 2008

SPOROČILO ZA JAVNOST

POMOČ PRAŠIČEREJCEM IN ČEBELARJEM IZ NASLOVA NEPREDVIDLJIVIH DOGODKOV V KMETIJSTVU

Ljubljana, 31. 7. 2008 – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo jutri objavilo javni razpis, s katerim bo razpisalo 1,45 mio EUR nepovratne pomoči za sektorja prašičereje in čebelarstva. Javni razpis je namenjen podpori kmetijskim gospodarstvom zaradi slabšanja ekonomskih razmer v dejavnosti prašičereje in nenadnih pomorov čebel. Za podporo ohranitvi plemenske črede v prašičereji je namenjenih do 1,4 milijona EUR oz. 208 EUR na glavo velike živine plemenskih prašičev, kot jih je imelo kmetijsko gospodarstvo na dan 1. 3. 2008. Podpora čebelarjem pa znaša skupno do 50 tisoč EUR oz. 50 EUR za vsako čebeljo družino, ki jo je imel vlagatelj na dan škodnega dogodka evidentirano v zapisniku Nacionalnega veterinarskega inštituta oz. jih ima čebelar registriranih v Centralnem registru čebelnjakov. Omenjeni javni razpis je le ena od aktivnosti pomoči države sektorjema prašičereje in čebelarstva.

Sredstva se dodelijo upravičencu **kot pomoč v obliki nepovratnih sredstev**, ki skupno v treh letih ne sme znašati več kot **7.500 EUR na kmetijsko gospodarstvo**.

Ključni pogoj za pridobitev pomoči v prašičereji je, da je kmetijsko gospodarstvo **oddalo zbirno vlogo za ukrepe kmetijske politike v letu 2008** in ima **najmanjše število** plemenskih prašičev **1 glavo velike živine**. Za pridobitev pomoči v čebelarstvu pa je moralo imeti kmetijsko gospodarstvo na dan škodnega dogodka **čebelnjake registrirane** v Centralnem registru čebelnjakov (CRČ). Poleg tega lahko vlagatelj uveljavlja podporo zaradi nenadnega **pomora** čebeljih družin **v obdobju od 1. 4. do 31. 7. 2008 največ do števila**, ki je bilo v CRČ javljeno kot zadnje pred škodnim dogodkom;

Prejemniki sredstev se morajo zavezati, da bodo, razen v primeru višje sile, še **najmanj dve leti** po vložitvi vloge na ta javni razpis **obdržali stalež plemenske črede**, ki so ga imeli ob vložitvi vloge, **oz. število čebeljih družin** v obsegu, kot so ga imeli pred škodnim dogodkom.

Vlogo z vsemi obveznimi dokazili in prilogami je potrebno **poslati priporočeno po pošti** na naslov Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja vse **do objave obvestila o prenehanju zbiranja vlog** za posamezen namen.

Odziv na krizo v slovenski prašičereji

Poleg omenjenega javnega razpisa za ohranitev staleža plemenske črede bo predvidoma **jeseni objavljen javni razpis** v okviru programa razvoja podeželja, in sicer **za naložbe v prašičerejski dejavnosti s ciljem izboljšanja**

konkurenčne sposobnosti. Ukrepi, kot so posodabljanje objektov in opreme, specializacija in povečanje proizvodnje, pomenijo zmanjševanje stroškov in doseganje višjega dohodka za rejce.

Slovenija se tudi v **evropskih institucijah podprla vse možne ustrezne ukrepe** za uravnoteženje odkupne cene prašičjega mesa v primerjavi s stroški prireje ter izboljšanje slabega stanja v sektorju prašičereje.

V zadnjem letu je na področju kmetijskih trgov prišlo do precejšnjih pretresov. Medletna primerjava **odkupnih cen prašičjega mesa 2007/06** na ravni EU kaže **na 7 odstotni padec cen** oz. v Sloveniji za 0,6 odstotne točke več.

Na poslabšanje ekonomskega stanja v prašičereji močno **vpliva izjemno povišanje cen žitaric.** V januarju 2008 v primerjavi z januarjem lani beležimo okrog **24 odstotno rast stroškov prireje** pri pitanju s **popolnimi krmnimi mešanici** ter okrog **11 odstotkov pri kombiniranem krmljenju.** Zaradi občutno hitrejši rasti stroškov prireje, ob praktično nespremenjenih ali celo nekoliko nižjih odkupnih cenah, se je **poslabšal tudi koeficient ekonomičnosti.** V letu **2008 sicer** že beležimo **izboljšanje stanja** glede odkupnih cen, ustavitve rasti cen žit ter v zadnjih mesecih celo njihov padec ter izboljšanje ekonomičnosti prireje, stanje v prašičereji pa je kljub temu terjalo ukrepanje.

V vseh regijah, kjer je prašičereja močnejše zastopana (pomurska, podravska, savinjska, spodnjeposavska in jugovzhodna Slovenija), je namreč v letu 2008 opazno **zmanjšanje kmetij s plemenskimi svinjami** kot tudi **število plemenskih svinj na teh kmetijah.** V pomurski regiji se je število kmetij, ki redijo 1 ali več plemenskih svinj v letu 2008 zmanjšalo za 13,3 %, število plemenskih svinj na teh kmetijah pa za 15,1 %. V podravski regiji se je število kmetij zmanjšalo za 15,0 %, število plemenskih svinj na teh kmetijah pa za 14,7 %.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je zato sledilo analizam in ocenam operativne delovne skupine in ocenilo, da je potrebno ukrepanje s ciljem preprečitve trenda padanja staleža prašičev in ohranjanja njihove črede.

Pomoč čebelarjem

Slovensko čebelarstvo se zadnje čase sooča z večjimi izgubami čebeljih družin tudi tekom zimskega obdobja, pri čemer gre po ocenah strokovnjakov za vpliv več negativnih dejavnikov, spremlja pa jih tudi bolezen varoja. Poleg tega je bilo letos zaradi različnih razlogov tudi več spomladanskih množičnih pomorov čebel.

Kmetijsko ministrstvo je zato **celostno pristopilo k reševanju problematike** slovenskega čebelarstva. Takoj je pristopilo k določenim **sistemskim spremembam na področju uporabe fitofarmaceutskih sredstev, intenzivnemu obveščanju širše javnosti** o njihovi pravilni uporabi ter **podprlo spremembe davčne zakonodaje.**

S ciljem ohranitve staleža čebeljih družin se je ministrstvo poleg **plačila odškodnine za spomladanske pomore** odločilo **financirati tudi nakup zdravila bayvarol.** Ta se uporablja za zatiranje bolezni varoje v čebelarstvu in je že bilo **brezplačno razdeljeno slovenskim čebelarjem.**

Zaradi zavedanja o zahtevnosti problematike glede zdravstvenega stanja čebel v Sloveniji ter želje po izboljšanju in sistemski podpori slovenskemu čebelarstvu je ministrstvo Evropski komisiji predlagalo **razširitev Programa na področju čebelarstva 2008-2010 za leti 2009 in 2010,** in sicer z **uvvedbo ukrepa zatiranja varoj,** kjer se bo čebelarjem prav tako (so)financiralo zdravila. Komisija pa je na spremembo programa za 2009 in 2010 že dala soglasje. Ukrep se na nacionalni ravni že usklajuje s pristojnimi.

Na srečanju Strokovnega sveta za čebelarstvo, posvetovalnega organa ministra, ki je sestavljen iz vseh pristojnih strokovnih služb in predstavnikov stroke v čebelarstvu, je bil sprejet dogovor o **pripravi dolgoročnih programov zdravstvenega varstva čebel, obnove čebeljega fonda ter ekonomike in promocije z jasnimi cilji.** K programom bodo pristopile vse pristojne službe ter institucije.